

DWANGOPVOEDING-REGELING.

(Ord. van 21 Dec. 1917.) S. 17-741.

Consid. : Dat Hij, voorschriften willende vaststellen tot uitvoering van het eerste lid van art. 46 v. h. Wetb. v. Strafr. (S. 1915 No. 732).

Art. 1. Vast te stellen de bij deze ord. behoorende „Voorschriften tot verdere regeling van de dwangopvoeding van ter beschikking van de Regeering gestelde minderjarige personen”.

Zij kunnen worden aangehaald onder den titel: „Dwangopvoeding-regeling”.

2. Deze ord. treedt in werking met ingang v. 1 Jan. 1918.

HOOFDSTUK I.

Algemeene bepalingen.

Art. 1. (1) (*Gew. S. 26-278.*) Zoodra de uitspraak, waarbij een minderjarige ter beschikking van de Regeering is gesteld, ten uitvoer kan worden gelegd, doet de met de uitvoering van het vonnis belaste ambtenaar den Directeur van Justitie een uittreksel uit het vonnis toekomen onder bijvoeging van de processtukken zoomede van een foto en signalementstaat met vingerafdrukken in tweevoud van den ter beschikking gestelde en desgewenscht onder mededeeling van zijn raad omtrent de wijze, waarop ten aanzien van den minderjarige ware te handelen.

(2) Genoemde ambtenaar kan de ouders of voogden van den minderjarige uitnoodigen hem van hun gevoelen daaromtrent te doen blijken en deelt, indien de ouders of voogden daartoe zijn uitgenoodigd, bij de toezending van de processtukken mede, welk gevolg die uitnoodiging heeft gehad.

2. Onder terugzending van de in het vorige art. bedoelde processtukken brengt de Directeur van Justitie zijn beslissing ter kennis van den in dat art. bedoelden ambtenaar, door wiens zorg de minderjarige naar de plaats zijner bestemming wordt overgebracht.

3. Indien het wenschelijk is om, hangende de beslissing, vermeld in het vorige art., maatregelen te nemen omtrent de voorloopige onderbrenging van den minderjarige, kan de in art. 1 bedoelde ambtenaar onder nadere goedkeuring van den Directeur van Justitie daartoe het noodige verrichten.

4. Bij de overbrenging van de ter beschikking van de Regeering gestelde minderjarigen worden slechts beambten in burgerkleeding gebezigd, ten ware bijzondere omstandigheden afwijking van dien regel noodig maken

HOOFDSTUK II.

Landsopvoedingsgestichten. (1)

TITEL I

INRICHTING EN BEHEER

§ 1. Inrichting.

5. (*Gew. S. 26-278.*) (1) Er zijn in Indonesië Landsopvoedingsgestichten gevestigd onder het algemeen beheer en oppertoezicht van den Directeur van Justitie.

(2) Hij wordt in dat beheer en toezicht bijgestaan door het Hoofd van het tucht-, opvoedings- en armwezen.

(3) De inspecteurs van het tucht-, opvoedings- en armwezen zijn onder de bevelen van het Hoofd van dien dienst, wat het tucht- en opvoedingswezen betreft, belast met het toezicht op de Landsopvoedingsgestichten en op de particuliere inrichtingen en gezinnen, waaraan ter beschikking der Regeering gestelde minderjarigen worden toevertrouwd. Zij waken voor de naleving in de onder hun toezicht gestelde inrichtingen en gezinnen

(1) Opschr. gew. S. 26-278.

van de bepalingen van dit reglement en de tot uitvoering daarvan uitgevaardigde voorschriften.

(4) Het Hoofd van het tucht-, opvoedings- en armwezen bepaalt welke gestichten en gezinnen onder toezicht van ieder hunner komen te staan.

(5) Hunne standplaatsen worden aangewezen door het Hoofd van het tucht-, opvoedings- en armwezen.

(6) De instructies van het Hoofd en de inspecteurs van het tucht-, opvoedings- en armwezen worden door den Gouverneur-Generaal vastgesteld.

(7) Met inachtneming van het bepaalde in deze voorschriften worden door den Directeur van Justitie voor de Landsopvoedingsgestichten huishoudelijke reglementen vastgesteld.

6. (*Gew. S. 26—278 ; 29—5.*) (1) De Landsopvoedingsgestichten zullen behalve tot opneming van jeugdige personen, die door den strafrechter krachtens art. 46 van het Wetb. van Strafrecht ter beschikking van de Regeering zijn gesteld, mede bestemd kunnen worden tot opneming van de minderjarigen, bedoeld bij de artt. 302 en 384 van het Burgerlijk Wetboek, en van de personen, bedoeld bij art. 134 van het Reglement op de rechterlijke organisatie en bij het eerste lid van art. 234 van het Indonesisch Reglement en van art. 269 van het Rechtsreglement Buitengewesten, met dien verstande, dat in deze gevallen de verpleging in het gesticht een einde neemt uiterlijk bij het bereiken van den leeftijd van een en twintig jaren.

(2) De Landsopvoedingsgestichten zullen eveneens ter beoordeeling van den Directeur van Justitie, bestemd kunnen worden tot voorloopige opneming van jeugdige personen als in het 1^e lid van dit art. bedoeld, indien het gedurende de behandeling van hun zaak door den rechter dringend noodig blijkt hen uit de omgeving, waarin zij verkeerden, reeds dadelijk te verwijderen.

6 a. (*Ing. S. 29—5.*) (1) Op schriftelijk verzoek van het bestuur van eene in Indonesië gevestigde, rechtspersoonlijkheid bezittende vereeniging en van een aldaar gevestigde stichting of instelling van weldadigheid, waaraan overeenkomstig het bepaalde in art. 365 van het Burgerlijk Wetboek door den rechter voorgedijen zijn opgedragen en die blijkens schriftelijke verklaring zich onderwerpen aan van Regeeringswege gestelde voorwaarden en het op de naleving daarvan gehouden toezicht, kunnen bij die vereeniging, stichting of instelling in verzorging zijnde voorgedijkinderen in een Landsopvoedingsgesticht worden opgenomen, indien zij door hun gedrag van een verdorven of weerbarstig karakter doen blijken.

(2) Zoodanige minderjarigen kunnen ten allen tijde uit de Gouvernementsinrichting worden ontslagen, wanneer de oorzaak van hunne opneming blijkt te zijn opgeheven of hun lichamelijke of geestelijke toestand hen voor een verblijf aldaar ongeschikt blijkt te maken.

(3) Het genot van de toegekende subsidie wordt geschorst gedurende den tijd, waarin bedoelde minderjarigen in een Landsopvoedingsgesticht blijven opgenomen.

(4) De kosten van overbrenging en terugvoering komen ten laste van den Lande.

6 b. (*Ing. S. 29—5.*) Het bevel tot opneming in en het bevel tot ontslag uit een Landsopvoedingsgesticht zoomede de beschikkingen tot betaling van kosten van Regeeringswege, bedoeld in art. 6z, gaan uit van den Directeur van Justitie, gehoord zooveel noodig de voorgedijraden.

6 c. (*Ing. S. 29—5.*) (1) Het schriftelijk verzoek bedoeld bij art. 6a vermeldt de feiten en omstandigheden, waaruit blijkt van het verdorven of weerbarstig karakter van den minderjarige.

(2) Het verzoek wordt ingericht overeenkomstig een door den Directeur van Justitie vastgesteld model.

(3) Daarbij wordt overgelegd een geneeskundige verklaring betreffende den geestelijken en lichamelijken toestand van den minderjarige.

6 d. (*Ing. S. 29-5.*) Het bestuur, dat het verzoek heeft gedaan, is verplicht te dier zake aan den Directeur van Justitie alle vereischte inlichtingen te verstrekken.

6 e. (*Ing. S. 29-5.*) (1) De overbrenging van den minderjarige naar een Landsopvoedingsgesticht geschiedt, indien deze moet plaats hebben van Overheidswege, middellijk of onmiddellijk door de zorg van het Hoofd van plaatselijk bestuur ⁽¹⁾ van de plaats waar de minderjarige verblijft of behoort te verblijven.

(2) Het bepaalde bij art. 4 der Dwangopvoeding-regeling is op de hier bedoelde minderjarigen van toepassing.

6 f. (*Ing. S. 29-5.*) De directeur van het Landsopvoedingsgesticht, waarin de minderjarige wordt opgenomen, geeft van het tijdstip der opneming kennis aan den Directeur van Justitie.

6 g. (*Ing. S. 29-5.*) (1) Indien de directeur van het Landsopvoedingsgesticht van oordeel is, dat de oorzaak der opneming is opgeheven of de lichamelijke of geestelijke toestand van den minderjarige dezen voor een verblijf in dat gesticht ongeschikt maakt, stelt hij, in de laatstvermelde gevallen onder overlegging van de geneeskundige verklaring waaruit genoemde toestand blijkt, aan den Directeur van Justitie voor den minderjarige uit het Landsopvoedingsgesticht te ontslaan.

(2) Ontslag anders dan op zijn voorstel heeft niet plaats dan nadat de directeur daaromtrent is gehoord.

6 h. (*Ing. S. 29-5.*) Van het tijdstip waarop de minderjarige uit het Landsopvoedingsgesticht is ontslagen, geeft de directeur van dat gesticht kennis aan den Directeur van Justitie.

7. (1) (*Gew. S. 26-278.*) De Landsopvoedingsgestichten zijn, voor zoover de ruimte en indeeling der gebouwen dit toelaat, verdeeld in 4 afdelingen.

De Directeur van Justitie is bevoegd te bevelen, dat in bepaalde Landsopvoedingsgestichten slechts Regeeringskinderen van de door hem aan te wijzen categorieën zullen worden opgenomen.

(2) De eerste afdeling is bestemd voor aanvankelijke opneming van alle ter beschikking van de Regeering gestelde jeugdige personen met uitzondering van hen, die naar het oordeel van den Directeur van Justitie al dadelijk na hun ter beschikking stelling van de Regeering aan een bijzonderen persoon of aan een vereeniging, stichting of instelling van weldadigheid als bedoeld bij art. 46 van het Wetboek van Strafrecht kunnen worden overgedragen.

(3) De tweede afdeling is bestemd voor hen, die gedurende het verblijf in de eerste afdeling zich hebben doen kennen als verplegden met een normalen aanleg en voor wie met het oog op hun vakopleiding een overdracht aan een bijzonderen persoon, vereeniging, stichting of instelling van weldadigheid als bedoeld bij art. 46 van het Wetb. van Strafrecht niet wenschelijk wordt geoordeeld of voor wie zulk een overdracht niet mogelijk is.

(4) De derde afdeling is bestemd voor hen, die gedurende het verblijf in de eerste afdeling zich hebben doen kennen als verplegden met abnormalen aanleg, en die niet aan een bijzonderen persoon, vereeniging, stichting of instelling van weldadigheid als bedoeld bij art. 46 van het Wetboek van Strafrecht kunnen worden overgedragen.

(5) De vierde afdeling is bestemd voor hen :

- a. die zich aan een voortgezet wangedrag schuldig maken ;
- b. die aan een bijzonderen persoon, vereeniging, stichting of instelling van weldadigheid als bedoeld bij art. 46 van het Wetb. van Strafrecht overgedragen zijnde, op grond van hun gedragingen daarvoor ongeschikt zijn gebleken ;
- c. wier voorwaardelijk ontslag is ingetrokken ;
- d. (*Gew. S. 26-278 ; 27-227 art. V.*) die krachtens de artt. 302 en 384 van het Burgerlijk Wetboek of krachtens art. 134 van het Reglement op

(1) S. 31-168 jo. 423 : in de gvtsl. v. Jav. Mad. „den ass.-res.”

de rechterlijke organisatie of krachtens het eerste lid van art. 230 van het Indonesisch Reglement of van de daarmede overeenkomstige artt. van het Rechtsreglement Buitengewesten ineen Landsopvoedingsgesticht worden geplaatst.

8. (*Gew. S. 26—278.*) (1) De verpleegden in een Landsopvoedingsgesticht onder den leeftijd van veertien jaar worden in elke afdeeling zooveel mogelijk afgezonderd gehouden van die van bovengenoemden leeftijd.

(2) De indeeling der verpleegden geschiedt met inachtneming van het in het vorige art. bepaalde door den directeur van een Landsopvoedingsgesticht na overleg met den geneesheer van het gesticht met dien verstande, dat de onder *b*, *c* en *d* van het 5^e lid van het vorige art. genoemde groepen van verpleegden, indien daartoe aanleiding bestaat, in stede van in de vierde afdeeling, kunnen worden opgenomen in de tweede of in de derde afdeeling.

§ 2. *Personeel.*

a. Algemeene bepalingen. (1)

9. (*Gew. S. 26—278.*) Aan het hoofd van een Landsopvoedingsgesticht staat een directeur, die het beheer voert onder toezicht van het Hoofd van het tucht-, opvoedings- en armwezen.

10. (*Gew. S. 26—278.*) Voor de(n) directeur, onder-directeur, onder-directrice, assistenten en opvoedende ambtenaren van een Landsopvoedingsgesticht wordt een instructie vastgesteld door den Directeur van Justitie, voor het overige personeel voor zooveel noodig door den gestichtsdirecteur onder goedkeuring van den Directeur van Justitie.

11. (*Gew. S. 26—278.*) (1) Bij belet, ontstentenis of afwezen van den directeur van een Landsopvoedingsgesticht treedt de onderdirecteur of onderdirectrice als zoodanig op en oefent alle bevoegdheden uit, welke aan den directeur van een Landsopvoedingsgesticht zijn toegekend.

(2) Voor gestichten, waarbij geen onderdirecteur of onderdirectrice is bescheiden, of in de gevallen, dat een zoodanig ambtenaar niet beschikbaar is, treft het Hoofd van gewestelijk bestuur (2) bij ontstentenis, belet of afwezigheid van het hoofd van een Landsopvoedingsgesticht de noodige voorzieningen onder nadere goedkeuring van den Directeur van Justitie.

11 a. (*Ing. S. 26—278.*) (1) De directeuren der Landsopvoedingsgestichten zijn bevoegd om het personeel bij de onder hun beheer staande gestichten beneden den rang van onderdirecteur(trice) wegens kleine dienstverwijpen en tekortkomingen te straffen met geldboeten telkens van ten hoogste een dertigste van het maandelijksch bedrag hunner bezoldiging, met dien verstande, dat deze geldboeten te zamen maandelijks voor ieder het één vierde van het maandelijksch bedrag dier bezoldiging niet te boven gaat.

(2) De in het vorige lid bedoelde geldboeten worden maandelijks in 's Lands kas gestort. Zij mogen in geen geval voor andere doeleinden worden aangewend.

12. (1) Ten aanzien van het dragen der van Landswege aan het personeel te verstrekken onderscheidingsteekenen en uniformkleeding geeft de Directeur van Justitie de noodige voorschriften.

(2) (*Toeg. S. 26—278.*) In dienst zijnde is het gestichtspersoneel verplicht de voorgeschreven dienstkleding te dragen.

13. Binnen de grenzen der daarvoor bij de begrooting toegestane fondsen wordt door den directeur van het gesticht, in overleg met de in art. 74 bedoelde commissie van bijstand, voor het gestichtspersoneel een op het gebied van opvoedkunde en vakonderricht betrekking hebbende boekerij aangelegd.

14. (*Gew. S. 26—278.*) Bij het bezoeken van een Landsopvoedings-

(1) Artt. 10—51 zijn van overeenkomstige toepassing op landswerk-inrichtingen krachtens S. 36—160 art. S* (*hierachter*).

(2) In de gvtsl. v. Jav. Mad. en de buitengew. de resident, S. 40—3: 38—370, 261.

TITEL II.

VERPLEEGDEN.

§ 1. *Algemeene bepalingen.* (1)

21. (*Gew. S. 26—278.*) Bij aankomst in een Landsopvoedingsgesticht worden de verpleegden in ontvangst genomen door den directeur, die de voor hunne opneming noodige maatregelen treft.

22. De verpleegden mogen niet in het bezit van de op hen aangetroffen geldswaarden of van de door hen medegebrachte goederen worden gelaten.

23. (1) In het daarvoor bestemde register wordt aanteekening gehouden van de in bewaring genomen gelden en goederen der verpleegden.

(2) Goederen, welke niet geschikt zijn om bewaard te blijven, worden aan de ouders of familieleden van den verpleegde door tusschenkomst van het betrokken Hoofd van plaatselijk bestuur afgegeven.

(3) Bij zeer geringe waarde kunnen deze goederen op last aan den directeur ook worden vernietigd.

(4) Van de afgifte of vernietiging van goederen wordt in het betrekkelijke register eveneens aanteekening gehouden.

(5) De in bewaring genomen gelden worden in de uitgaanskas gestort. (*Krachtsens S. 31—168 jo. 423 wordt voor de gutsl. v. Jav. Mad. in art. 23 (2) tusschen „verpleegde” en „door” ingevoegd: „zoo noodig”, en voorts in artt. 23 (2), 26 en 33 (3) ipv. „het Hoofd v. pl. best.” gelezen „den ass-res., dan wel het districtshoofd.”*)

24. Bij vermoeden, dat een verpleegde aan een besmettelijke ziekte lijdende is, wordt hij, in afwachting van geneeskundig onderzoek, o n m i d d e l l i j k afgezonderd in een daarvoor bestemd lokaal.

25. (1) Omtrent iederen verpleegde worden gehouden alle aanteekeningen, die van beteekenis zijn voor de kennis van zijn persoonlijkheid; daarbij behoort een zoo uitvoerig en nauwkeurig mogelijke beschrijving van zijn afkomst en verleden, zijn lichamelijken en geestelijken toestand.

(2) Omtrent de inrichting van die aanteekeningen en van de persoonsbeschrijving geeft de Directeur van Justitie voorschriften.

26. De directeur doet een week na de opneming en verder zoo vaak hem zulks wenschelijk voorkomt berichten betreffende de verpleegden toekomen aan hun ouders of voorgden, zoo noodig door tusschenkomst van het Hoofd van plaatselijk bestuur van de plaats, waar de ouders of voorgden woonachtig zijn. (*Zie aant. onder art. 23.*)

27. In buitengewone gevallen, ter beoordeeling van den Directeur van Justitie, kan aan verpleegden met machtiging van dien Departementschef, onder de door dezen te bepalen waarborgen, worden vergund tijdelijk het gesticht te verlaten.

28. De briefwisseling van of met verpleegden staat onder toezicht van den directeur.

29. Op tijden in het huishoudelijk reglement te bepalen kan aan verpleegden worden toegestaan bezoeken van familie- of andere betrekkingen te ontvangen. Omtrent de toelating van de zich aanmeldende personen beslist de directeur, behoudens beroep op den Directeur van Justitie.

30. Bij goed gedrag kan aan verpleegden naar regelen in het huishoudelijk reglement te stellen de beschikking worden toegestaan over een gedeelte van de hun voor hun arbeid krachtens art. 48 toegekende geldelijke belooning.

31. In gevallen van krankzinnigheid of van ernstig zenuwlijden, van geestelijke of lichamelijke gebreken en van ernstige of besmettelijke ziekten kunnen de daaraan lijdende verpleegden naar krankzinnigengestichten, ziekenhuizen of andere inrichtingen, bestemd tot behandeling van zoodanige lijdens, worden overgebracht en aldaar tijdelijk op Landskosten worden verpleegd.

(1) Artt. 10—51 zijn van overeenkomstige toepassing op landswork-inrichtingen krachtens S. 36—160 art. 8* (*hierachter*).

§ 2. *Stoffelijke verzorging.* (1)

32. (1) De directeur treft — zoo noodig in overleg met den geneesheer — alle maatregelen, die in het belang der lichamelijke reinheid van de verpleegden noodig zijn.

(2) Alle verpleegden nemen dagelijks, wanneer het weder dit toelaat, beweging in de open lucht. De beoefening van sport wordt zooveel mogelijk bevorderd.

33. (1) De verpleegden worden van Regeeringswege gekleed.

(2) (*Gew. S. 26—278 ; 27—227 art. V.*) Ten aanzien van hen, wier plaatsing krachtens de artt. 302 of 384 van het Burgerlijk Wetboek of krachtens art. 134 van het Reglement op de rechterlijke organisatie of krachtens het eerste lid van art. 230 van het Indonesisch Reglement of van de daarmede overeenkomstige artt. van het Rechtsreglement Buitengewesten in een Landsopvoedingsgesticht voor niet langer dan één maand is gelast, of wier verblijf aldaar om andere redenen vermoedelijk van zeer korten duur wordt geacht, kan door den directeur van het gesticht van dezen regel worden afgeweken.

(3) De eigen kleeven van verpleegden, die niet mogen worden gebruikt, en niet tot het einde van den tijd der verpleging kunnen worden bewaard, worden door den directeur aan de ouders of voogden zoo noodig door tusschenkomst van het betrokken Hoofd van plaatselijk bestuur teruggezonden. (*Zie aant. onder art. 23.*)

(4) Indien deze kleeven een zeer geringe waarde hebben, kunnen zij ook op last van den directeur worden vernietigd.

(5) Van de bewaring, afgifte of vernietiging van de eigen kleeven der verpleegden wordt in het in art. 23 bedoeld register aanteekening gehouden.

34. De Gouverneur-Generaal bepaalt welke kledingstukken, hoeveel stuks per jaar en per hoofd van Landswege aan de verpleegden ten gebruike worden gegeven.

35. (1) De gestichtskleding blijft het eigendom van den Lande en wordt bij ontslag van de verpleegden weder teruggenomen.

(2) Vermaken, ruilen of weggeven van kleding is ten strengste verboden.

(3) Voorzover daarin niet op andere wijze is voorzien, houden de verpleegden de hun in gebruik gegeven kleding zelf in goeden en zindelijken staat.

(4) Voor het wasschen van de kleding der verpleegden wordt van Landswege de noodige zeep verstrekt.

36. (1) De Gouverneur-Generaal bepaalt welke artikelen en welke hoeveelheden per hoofd en per dag ten behoeve van de voeding van Landswege worden verstrekt.

(2) In het huishoudelijk reglement worden voorschriften opgenomen omtrent de wijze van bereiding der spijzen, van de dagelijksche verstrekking der maaltijden, van de uren, waarop deze plaats heeft en het eet- en drinkgerei dat ten gebruike wordt gegeven.

37. (1) De toebereiding der spijzen geschiedt zooveel mogelijk met gebruikmaking van de diensten der verpleegden binnen het gesticht.

(2) De directeur draagt zorg, dat die bereiding op behoorlijke wijze en voor iederen maaltijd afzonderlijk plaats vindt en daarbij de grootst mogelijke zindelijkheid wordt betracht.

38. (1) De Gouverneur-Generaal bepaalt welke artikelen ten behoeve van de ligging der verpleegden van Landswege per hoofd worden verstrekt.

(2) De Directeur van Justitie is bevoegd binnen de grenzen der daarvoor bij de begrooting toegestane fondsen het noodige te verrichten voor de aanschaffing en het onderhoud van huisraad en huishoudelijke artikelen, benoodigd voor de huisvesting der verpleegden.

(1) Artt. 10—51 zijn van overeenkomstige toepassing op landswerk- en inrichtingen krachtens S. 36—160 art. 8* (*hierachter*).

§ 3. *Van de zorg voor de gezondheid der verpleegden.* (1)

39. (Gew. S. 26—278.) Voor elk Landsopvoedingsgesticht wordt door den Directeur van Justitie een geneeskundige aangewezen, die belast is met de geneeskundige zorg voor de verpleegden.

40. (1) De directeur van het gesticht draagt zorg dat in het gesticht de grootst mogelijke reinheid heerscht.

(2) Elken ochtend zoo spoedig mogelijk na het opstaan wordt naar de gezondheid der verpleegden een onderzoek ingesteld

(3) Verpleegden, die ziek worden bevonden of zich ziek melden, worden ingeschreven in een ziekenboekje volgens model door den Directeur van Justitie vast te stellen.

(4) Zij, die zich niet in staat gevoelen tot arbeiden, worden in afwachting van het onderzoek van den geneeskundige in een daarvoor bestemd vertrek van het gesticht opgenomen.

(5) Op het uur van het ziekenrapport worden de in het tweede en derde lid bedoelde verpleegden voor den geneeskundige gebracht, die zijne bevinding in het ziekenboekje aanteekent.

(6) Op dat uur moeten tevens voor den geneeskundige verschijnen de nieuw opgenomen verpleegden, zoomede de verpleegden, die ingevolge art. 73 dezer Voorschriften vóór hun opzending naar elders geneeskundig onderzoek moeten worden. Dit onderzoek omvat ook hun geestelijken toestand.

(7) Wanneer na het houden van het ziekenrapport verpleegden ziekteverschijnselen vertoonen van ernstigen aard, geeft de directeur van het gesticht hiervan onmiddellijk kennis aan den geneeskundige, belast met den dienst in het gesticht.

(8) Alle verpleegden worden eenmaal 's weeks aan een geneeskundig onderzoek onderworpen.

41. (1) Zieke verpleegden worden zooveel mogelijk in het gesticht behandeld.

(2) Indien de geneeskundige belast met den dienst in het gesticht dit noodig oordeelt, kunnen zieke verpleegden in een ziekeninrichting ter plaatse worden opgenomen.

(2) In bijzondere gevallen kan de Directeur van Justitie machtiging verleenen zieke verpleegden, voor wie zulks door den geneeskundige belast met den dienst in het gesticht dringend noodig wordt geoordeeld, in een ziekeninrichting elders te doen opnemen.

(3) In de gevallen bedoeld in het tweede en derde lid van dit art. blijven de verpleegden in administratie bij het gesticht.

42. (Gew. S. 26—278 ; 27—227 art. V.) Zieke verpleegden, die wegens het verkrijgen van den 18-jarigen leeftijd of wegens het verkrijgen van onvoorwaardelijk of voorwaardelijk ontslag, of van het verstrijken van den termijn, gedurende welken op grond van de artt. 302 en 384 van het Burgerlijk Wetboek of van art. 134 van het reglement op de rechterlijke organisatie of van het eerste lid van art. 230 van het Indonesisch Reglement of van de daarmede overeenkomstige artt. van het Rechtsreglement Buitengewesten door den rechter hun plaatsing in een Landsopvoedingsgesticht is gelast, zouden moeten worden ontslagen, kunnen, indien zulks door den geneeskundige noodig wordt geoordeeld, tot hun volledig herstel in de ziekeninrichting van het gesticht verblijven.

43. In het huishoudelijk reglement van het gesticht worden zoo noodig nadere voorschriften opgenomen omtrent den dienst van den geneeskundige en het verplegingspersoneel zoomede voor de behandeling der zieke verpleegden.

§ 4. *Onderwijs, handenarbeid en vakonderricht.* (1)

44. De Directeur van Justitie bepaalt in welke vakken aan de daarvoor in aanmerking komende verpleegden gewoon lager onderwijs zal worden gegeven.

(1) Artt. 10—51 zijn van overeenkomstige toepassing op landswerk-inrichtingen krachtens S. 36—160 art. 8* (hierachter).

45. De handenarbeid wordt overeenkomstig door den directeur van het gesticht vast te stellen regelen, die aan de goedkeuring van den Directeur van Justitie onderworpen zijn, ingericht met het oog op de algemeene ontwikkeling van elken verpleegde en kan worden dienstbaar gemaakt aan de voorbereiding tot vakonderwijs.

46. (1) Het vakonderricht wordt gegeven in de onderscheidene vakken afzonderlijk.

47. Bij de indeeling bij een bepaald vak wordt zooveel mogelijk rekening gehouden met keuze en aanleg der verpleegden.

48. (1) Voor den arbeid wordt, tenzij redenen van opvoedkundigen aard zich daartegen verzetten, een geldelijke belooning tot een matig bedrag toegekend.

(2) Het bedrag daarvan wordt naar maatstaf van geoefendheid in verband met gedrag en vlijt bepaald overeenkomstig door den Directeur van Justitie vast te stellen regelen.

(3) De toegekende belooning is het eigendom van den verpleegde; zij blijft als regel in de uitgaanskas bewaard.

(4) (*Toeg. S. 23-183.*) De arbeid van de verpleegden wordt zooveel mogelijk dienstbaar gemaakt aan de behoeften van de verschillende takken van 's Lands dienst.

(5) (*Toeg. S. 23-183.*) De vervaardigde voorwerpen, die daartoe niet kunnen dienen, worden op de voor den Lande meest voordeelige wijze verkocht.

(6) (*Toeg. S. 23-183.*) De opbrengst van den arbeid der verpleegden komt ten bate van den Lande en wordt, voor zoover geen regularisatie plaats heeft, in 's Lands kas gestort.

49. (*Gew. S. 23-183.*) Binnen de grenzen der daarvoor bij de begrooting toegestane fondsen wijst de Directeur van Justitie zoo noodig in overleg met den Directeur van Onderwijs en Eeredienst, het onderwijzend personeel aan en worden door eerstgenoemd Departementshoofd gelden beschikbaar gesteld tot het aanschaffen van de voor den handenarbeid en het vakonderricht benoodigde werktuigen, gereedschappen en grondstoffen.

50. In het huishoudelijk reglement van het gesticht worden omtrent den duur van het onderwijs, de uren, waarop dit zal worden gegeven, zoodanig omtrent de verplichting tot het volgen van onderwijs door de verpleegden nadere voorschriften gegeven.

51. Voor de samenstelling van de boekerij van het gesticht, verricht de directeur binnen de grenzen der daarvoor toegestane fondsen het noodige in overleg met de commissie van bijstand.

§ 5. Godsdienstige verzorging.

52. (1) Na verkregen toestemming van den Directeur van Justitie wordt aan de verpleegden van het gesticht gelegenheid gegeven om godsdienstonderwijs te ontvangen en godsdienstoefeningen bij te wonen overeenkomstig het door hen beleden geloof.

(2) Behoudens uitdrukkelijke vrijstelling door den Directeur van Justitie op verzoek van de wettelijke verzorgers of om gewichtige redenen te verleenen nemen de verpleegden aan de in het vorige lid bedoelde godsdienstoefeningen en godsdienstonderwijs deel.

53. Het is aan geestelijken en godsdienstleeraars verboden zich zonder toestemming van den directeur in betrekking te stellen tot verpleegden, wier godsdienstige verzorging aan anderen is opgedragen.

54. Met wenschen, welke door ouders of voogden worden kenbaar gemaakt, omtrent de godsdienstige verzorging van verpleegden, wordt zooveel mogelijk rekening gehouden.

55. (1) Op Zon- en algemeen erkende Christelijke feestdagen wordt geen arbeid verricht.

(2) De verpleegden zijn op de overeenkomstig den door hen beleden godsdienst als rustdag te vieren godsdienstige feestdagen van arbeid

vrijgesteld. (*Art. 55 is van toepassing op landswerkinrichtingen, S. 36—160 art. 9*.*)

56. In het huishoudelijk reglement van het gesticht worden omtrent de in art. 52 bedoelde godsdienstige verzorging nadere voorschriften opgenomen.

§ 6. Van de handhaving der tucht.

57. (1) De directeur van het gesticht is verantwoordelijk voor de handhaving van de tucht in het gesticht; bijgestaan door het hem ondergeschikt gestichtspersoneel waakt hij tegen ontvluchtelingen en doet al het mogelijke om wanordelijkheden onder de verpleegden te voorkomen of te onderdrukken.

Hij draagt zorg dat het gestichtspersoneel zich onthoudt van handelingen, welke het ontzag der verpleegden voor dat personeel zouden kunnen schaden of gevoelens van wraak of haat bij de verpleegden zouden kunnen opwekken.

(2) Personeel, dat zich aan handelingen als in het vorige lid bedoeld schuldig maakt, wordt door den directeur van het gesticht ontslagen, dan wel, zoo hij de bevoegdheid daartoe niet bezit, door hem van dienst ontheven en voor ontslag voorgedragen.

58. (1) De directeur van het gesticht is bevoegd elke inbreuk op orde en tucht, regelen van zindelijkheid, arbeidzaamheid en gezondheid en alle moedwillige beschadiging van goederen te straffen met een of meer der volgende disciplinaire straffen:

a. onthouding van het schrijven of ontvangen van brieven, van bezoek of van andere krachtens deze Voorschriften of het huishoudelijk reglement van het gesticht verleende voorrechten of gunsten, gedurende een door den directeur voor elk geval te bepalen termijn;

b. verstrekking van water en rijst in plaats van het gewone voedsel;

c. eenzame opsluiting;

d. eenzame opsluiting en gesloten in de ijzeren boeien.

(2) (*Gew. S. 26—278.*) De straf onder *b* wordt opgelegd aan verpleegden, die nog niet den leeftijd van veertien jaar hebben bereikt voor ten hoogste 7 dagen, aan verpleegden, die den leeftijd van veertien jaar hebben bereikt, voor ten hoogste 14 dagen.

Zij wordt in geval zij langer dan 2 dagen duurt slechts om den anderen dag toegepast.

(3) (*Gew. S. 26—278.*) De straf onder *c* wordt opgelegd aan verpleegden die den leeftijd van veertien jaar niet hebben bereikt voor ten hoogste 4 dagen, aan verpleegden, die den leeftijd van veertien jaar hebben bereikt voor ten hoogste 8 dagen.

(4) (*Gew. S. 26—278.*) De straf onder *d* wordt niet toegepast op verpleegden, die den leeftijd van veertien jaar nog niet hebben bereikt, en wordt opgelegd aan verpleegden, die den leeftijd van veertien jaar hebben bereikt, voor ten hoogste 4 dagen.

(5) Over de oplegging van de straffen genoemd onder *b*, *c* en *d* wordt de geneesheer gehoord, die zich bovendien dagelijks vergewist van de werking dier straffen op het gestel der verpleegden en zoo noodig tot opheffing of omzetting raadt.

59. (1) Van elke strafoplegging wordt aanteekening gehouden in een register, waarvan het model wordt vastgesteld door den Directeur van Justitie.

(2) Een afschrift van dit register wordt maandelijks door den directeur aan den Directeur van Justitie toegezonden.

(3) De Directeur van Justitie is bevoegd om naar aanleiding van den inhoud van dit register aan den directeur de noodige opmerkingen te maken of hem van voorschriften te voorzien.

60. (1) De straffen kunnen voorwaardelijk worden uitgesproken in dieer voege, dat bepaalde verplichtingen worden gesteld, waaraan de verpleegde heeft te voldoen.

(2) In geval van voldoening daaraan wordt de straf beschouwd als niet te zijn opgelegd.

61. De opgelegde straffen kunnen worden ingekort, wanneer de verpleegde daadwerkelijk berouw aan den dag legt.

62. Bij onthouding van briefwisseling of bezoek worden de ouders of voogden zoo noodig door de zorg van den directeur daarmede in kennis gesteld.

63. (1) De eenzame opsluiting wordt ondergaan in een gesloten cel, waarin aan den verpleegde in den regel gelegenheid wordt gegeven tot het verrichten van arbeid.

(2) Tot hem hebben alleen toegang een geestelijke, godsdienstleeraar, de directeur en de beambte met het toezicht over den verpleegde belast.

64. Ieder met eenzame opsluiting gestrafte verpleegde wordt twee keeren daags gedurende een uur in de gelegenheid gesteld zich onder toezicht te baden en in de open lucht te bewegen.

65. De sluiting in de boeien wordt slechts opgelegd aan de verpleegden der vierde afdeling en zij wordt ten uitvoer gelegd, hetzij door middel van handboeien alleen, hetzij door middel van hand- en voetboeien.

66. Gedurende den tijd dat de in art. 58 onder *b*, *c* en *d* vermelde straffen worden ondergaan, is de verpleegde tevens verstoken van alle voorrechten en gunsten, welke hij anders zoude genieten.

67. (1) Iedere verpleegde, die de hem verstrekte kleding, ligging, gereedschappen of wel hout of ijzer- of metselwerk van het gesticht of andere hem niet toebehoorende goederen moedwillig beschadigt, vernielt of zoekmaakt, is onverminderd de hem op te leggen straf, tot vergoeding gehouden.

(2) Hiertoe kunnen de door hem bij aankomst in het gesticht in bewaring gegeven gelden dan wel de krachtens art. 48 toegekende geldelijke belooning worden aangewend.

TITEL III.

ONTSLAG.

68. (1) Aan de verpleegden, wier ter beschikking stelling van de Regeering onherroepelijk is geëindigd, wordt de uitgaanskas hetzij ineens, hetzij in termijnen uitgekeerd.

(2) Bij ontslag tengevolge van het voorwaardelijk eindigen van de ter beschikking stelling van de Regeering kan de directeur een deel der uitgaanskas doch ten hoogste de helft aan den verpleegde uitkeeren, hetzij ineens, hetzij in termijnen.

69. (1) De directeur van het gesticht draagt zorg dat bij het onvoorwaardelijk of voorwaardelijk ontslag van verpleegden alle hun toebehoorende gelden en goederen, bedoeld bij art. 23, worden teruggegeven, hetzij ineens, hetzij bij gedeelten.

(2) Aan den verpleegde wordt een bewijs uitgereikt, waarop de hem toebehoorende goederen en gelden gespecificeerd staan vermeld.

70. De verpleegden kunnen bij hun ontslag worden gelaten in het bezit van de door den Directeur van Justitie te bepalen Landskledingstukken en Landsuitrustingsstukken.

71. Bij hun ontslag worden de verpleegden, indien zij niet door of van wege hun wettelijke verzorgers worden afgehaald, door beambten in burgerkleding naar de plaats hunner bestemming geleid.

72. Aan de verpleegden wordt bij hun ontslag van Landswege reisgeld of reisgelegenheid verstrekt, indien de stand hunner uitgaanskas het niet mogelijk of niet wenschelijk maakt, dat daaruit zoodanige uitgaven worden bestreden.

73. (1) Verpleegden, die hetzij aan een bijzonderen persoon, hetzij aan een vereeniging, stichting of instelling van weldadigheid, als bedoeld bij art. 46 van het Wetb. van Strafr. kunnen worden toevertrouwd, worden vóór hun vertrek geneeskundig onderzocht.

(2) Hun uitgaanskas, alsmede alle op hen betrekking hebbende bescheiden en alle hun toebehoorende gelden en goederen, bedoeld bij art. 23, worden in dit geval in bewaring overgegeven aan den bijzonderen persoon of aan het bestuur der vereeniging, stichting of instelling van weldadigheid, die voortaan in hun opvoeding zal voorzien.

TITEL IV.

COMMISSIE VAN BIJSTAND.

74. (1) (*Gew. S. 26—278.*) Aan elk Landsopvoedingsgesticht is een Commissie van bijstand verbonden.

(2) (*Gew. S. 23—183.*) De Directeur van Justitie regelt de samenstelling en den werkring van de commissie en benoemt de leden, voor zoover zij niet, ingevolge het derde lid, ambtshalve van de commissie deel uitmaken.

(3) Ambtshalve maken van de commissie deel uit het Hoofd van plaatselijk bestuur, die tevens als haar voorzitter optreedt, de directeur van het Landsopvoedingsgesticht, (en) de geneeskundige belast met den dienst in het gesticht. (*Voor de gvtsl. v. Jav. Mad. wordt in lid 3 ipv. „het Hoofd v. pl. best.” gelezen „de regent” en na „optreedt” ingevoegd „de ass.-resident” ; S. 31—168, 423.*)

75. (1) De commissie vergadert ten minste tweemaal 's jaars en voorts zoo dikwijls als de voorzitter dit noodig acht.

(2) Ter vergadering worden alle aangelegenheden behandeld, welke kunnen strekken in het belang van het Landsopvoedingsgesticht en de daarin opgenomen verpleegden.

(3) De commissie maakt door tusschenkomst van het Hoofd van gewestelijk bestuur (1) bij den Directeur van Justitie alle zoodanige voorstellen aanhangig als zij dienstig zal oordeelen.

(4) De leden der commissie hebben te allen tijde toegang tot het Landsopvoedingsgesticht.

76. De commissie stelt haar huishoudelijk reglement vast en onderwerpt dat aan de goedkeuring van den Directeur van Justitie.

TITEL V.

BEPALINGEN VAN VERSCHILLENDE AARD.

(*Krachten S. 36—160 art. 15 zijn artt. 77—80 op landswerkinrichtingen van overeenkomstige toepassing.*)

77. (*Gew. S. 26—278.*) De Directeur van Justitie stelt de modellen vast van de boeken, registers en staten, welke in de Landsopvoedingsgestichten moeten worden aangehouden en bepaalt welke verslagen, verantwoordingsstukken, opgaven en staten moeten worden ingediend, zoomede op welke tijdstippen.

78. (*Gew. S. 26—278.*) De inspecteurs van het tucht-, opvoedings- en armwezen doen zich de in het vorige lid bedoelde registers enz. bij hun bezoeken aan de Landsopvoedingsgestichten voorleggen, ten einde na te gaan of zij behoorlijk zijn aangehouden.

79. Van het overlijden van verpleegden wordt door den directeur van het gesticht onder verstrekking van de noodige gegevens rechtstreeks kennis gegeven aan :

a. den ambtenaar van den burgerlijken stand, indien de overledene behoort tot een categorie van personen, waarvoor een burgerlijke stand is ingesteld ;

b. het Hoofd van plaatselijk bestuur (2) (*den ass.-resident of het districts-hoofd*) van de plaats van herkomst van den overledene (*naar gelang deze*

(1) S. 25—433 jo. 39—288 en 38—370 jo. 264 : in de gvtsl. v. Jav. Mad. en de buitengew. den resident. Voor de Vorstenl. zie S. 28—241. Cf. bl. 227—233.

(2) Voor de gvtsl. v. Jav. Mad. wordt ipv. „het Hoofd v. pl. best.” het cursief gedrukte gelezen en na „overledene” de cursieve zinsnede ingevoegd. (S. 31—168, 423.)

niet-Indonesiër, dan wel Indonesiër is), ter mededeeling aan de ouders of bij gebreke van deze aan een der naaste familieleden ;

c. den Directeur van Justitie ter aanteekening in het op de ter beschikking van de Regeering gestelde minderjarigen betrekking hebbend, op het Departement van Justitie aan te houden register.

80. De lijken van verpleegden worden, wanneer de familiebetrekkingen van den overledene niet zelf voor de begrafenis verlangen te zorgen, van gestichtswege op Landskosten ter aarde besteld.

HOOFDSTUK III.

Verpleging in particuliere zorg.

TITEL I.

OPDRACHT AAN PARTICULIERE ZORG.

81. (1) Een in Indonesië gevestigde bijzondere persoon, een aldaar gevestigde rechtspersoonlijkheid bezittende vereeniging of een aldaar gevestigde stichting of instelling van weldadigheid, die blijkens schriftelijke verklaring zich aan van Regeeringswege gestelde voorwaarden met betrekking tot de verpleging van ter beschikking van de Regeering gestelde minderjarigen onderwerpt, kan, wanneer hij/zij zich tot het aanvaarden van zoodanige opdracht bereid verklaart, desverlangd met toekenning van een tegemoetkoming van Landswege tot wederopzeggens toe met de verplegging van ter beschikking der Regeering gestelde jeugdige personen worden belast.

(2) Zoodanige opdracht wordt met inachtneming van het bepaalde bij art. 7 hetzij na verzoek der ouders of voogden, hetzij ambtshalve van Regeeringswege verleend.

(3) De kosten van overbrenging en van terugzending komen ten laste van den Lande.

82. (1) De bijzondere persoon, de vereeniging, stichting of instelling van weldadigheid, die zich overeenkomstig het bij het vorige art. bepaalde bereid verklaart tot verpleging van ter beschikking van de Regeering gestelde minderjarigen, deelt daarbij voor zoover het een vereeniging, stichting of instelling van weldadigheid betreft, onder overlegging van haar statuten, stichtingsbrieven of reglementen, hetzij in hun geheel, hetzij in uittreksel, den Directeur van Justitie mede, tot welke soort en tot welk aantal van zoodanige minderjarigen deze bereidverklaring zich uitstrekt.

(2) Verandering in de soort of in het aantal wordt ten minste een maand van te voren gebracht ter kennis van den Directeur van Justitie.

83. De bereidverklaring tot verpleging, de opgave voor welke soort en voor welk aantal, alsmede de duur der bereidverklaring worden — voor zoover het een vereeniging, stichting of instelling van weldadigheid betreft — zooveel mogelijk in een schriftelijke overeenkomst vastgesteld.

84. Indien bij de in het vorige art. bedoelde overeenkomst, geen andere regeling is getroffen, kan de bereidverklaring te allen tijde worden opgezegd, met inachtneming van een opzeggingstermijn van 6 maanden.

85. (1) Geschiedt de verpleging in een gesticht of in een kolonie, dan worden gelijktijdig met de mededeeling in art. 82 bedoeld, zooveel mogelijk overgelegd :

a. een plattegrond van die deelen van het gesticht of van de kolonie en van de terreinen, welke voor de verpleging of de opvoeding van kinderen gebruikt of bestemd worden ;

b. een staat, houdende opgave van :

1e. leeftijdsgrens, geslacht en soort der in het gesticht of kolonie verpleegde en te verplegen minderjarigen ;

2e. de wijze van afzondering der minderjarigen naar klassen ;

3e. de wijze van nachtelijke afzondering der minderjarigen of wel de inrichting der gemeenschappelijke slaapzalen en het toezicht, dat daarin gedurende den nacht gehouden wordt ;

4e. het personeel, aan gesticht of kolonie verbonden ;

5e. het aan die minderjarigen te verstrekken onderwijs en vakonderricht.

(2) Wijziging der inrichting van de in het eerste lid bedoelde deelen van het gesticht of de koloniën en van de terreinen zoomede verandering van de regelingen zooals die in evenbedoelden staat zijn opgegeven, vinden tijdens den duur der verpleging niet plaats, voordat door of van wege de betrokken vereeniging, stichting of instelling aan den Directeur van Justitie daarvan is kennis gegeven. Deze gehoudenheid tot kennisgeving bestaat niet ten opzichte van wijzigingen of veranderingen van geringen of dagelijkschen aard, welke niet van belang zijn voor het wezen der opvoeding van de minderjaren.

86. De opdracht tot verpleging, heeft zoo mogelijk slechts plaats aan den bijzonderen persoon, de vereeniging, stichting of instelling van weldadigheid, die waarborg geeft voor een opvoeding in de godsdienstige gezindte, waartoe de minderjarige behoort.

87. Bij de opdracht wordt met de door ouders of voogden kenbaar gemaakte wenschen rekening gehouden, voor zoover die bestaanbaar zijn met de belangen van de minderjarigen en met het algemeen belang.

88. (*Gew. S. 26—278.*) (1) Omtrent de vatbaarheid voor overdracht aan particuliere zorg van verpleegden, opgenomen in een Landsopvoedingsgesticht, brengt de directeur van dat gesticht zoodra mogelijk zijn met redenen omkleed advies uit.

(2) Overdracht anders dan op zoodanig voorstel heeft niet plaats dan nadat de directeur van dat Landsopvoedingsgesticht daaromtrent is gehoord.

89. (*Gew. S. 26—278.*) Bij opdracht van een minderjarige aan een bijzonderen persoon, vereeniging, stichting of instelling van weldadigheid doet de Directeur van Justitie aan dien bijzonderen persoon of aan het bestuur der vereeniging, stichting of instelling toekomen een uittreksel uit de processtukken, benevens indien de opdracht plaats heeft na een verblijf in een Landsopvoedingsgesticht een verslag omtrent het verblijf aldaar en indien een persoonsbeschrijving als bedoeld in art. 25 reeds is opgemaakt, een afschrift daarvan.

90. (1) (*Gew. S. 26—278.*) Verpleegden in een Landsopvoedingsgesticht, die in het bezit zijn van Landskleeding of van Landsuitrusting, kunnen bij overdracht aan particuliere zorg in het bezit daarvan of van een deel daarvan worden gelaten.

(2) Bij deze overdracht wordt de uitgaanskas overgemaakt aan den betrokken bijzonderen persoon, de vereeniging, stichting of instelling.

91. (1) (*Gew. S. 26—278.*) Bij overdracht van verpleegden van een Landsopvoedingsgesticht aan particuliere zorg geeft de directeur van dit gesticht onverwijld kennis aan den Directeur van Justitie van het tijdstip, waarop de overbrenging heeft plaats gehad onder overlegging van het gedagteekend bewijs van overneming, afgegeven door den bijzonderen persoon, door het bestuur der vereeniging, stichting of instelling van weldadigheid.

(2) Geschiedt de opdracht aan particuliere zorg terstond na de ter beschikking stelling van de Regeering, dan is de ambtenaar bedoeld in art. 1 tot de mededeeling en de overlegging, in het eerste lid bedoeld, verplicht.

92. De overneming, vermeld bij het vorige art., kan slechts worden geweigerd, indien de minderjarige niet behoort tot de soort, waartoe de bereidverklaring zich bepaalt of door zijn opneming het aantal, waartoe de bereidverklaring zich uitstrekt, zou worden overschreden.

93. Zoowel van Regeeringswege als op daartoe strokkend, met reden(en) omkleed verzoek van den bijzonderen persoon, de vereeniging, stichting of instelling van weldadigheid kan de opdracht worden geschorst of ingetrokken, indien de eigenschappen of de toestand van den minderjarige of bijzondere zakelijke omstandigheden daartoe aanleiding geven.

94. (1) In gevallen van krankzinnigheid of ernstig zenuwlijden, van

geestelijke of lichamelijke gebreken en van ernstige of besmettelijke ziekten, kan op schriftelijk verzoek van den bijzonderen persoon, de vereeniging, stichting of instelling de daaraan lijdende verpleegde naar een krankzinnigengesticht, ziekenhuis of andere inrichting, bestemd tot behandeling van zoodanig lijdende, worden overgebracht en aldaar tijdelijk op Landskosten worden verpleegd.

(2) Het genot van de toegekende tegemoetkoming wordt geschorst gedurende den tijd, waarin de verpleegde in een der hierboven genoemde inrichtingen blijft opgenomen.

(3) (Toeg. S. 26—278.) Het genot van de in het vorige lid bedoelde tegemoetkoming wordt eveneens geschorst gedurende den tijd, waarin de verpleegde zich door ontvluchting aan de verpleging onttrokken heeft.

95. (1) Intrekking der opdracht op grond van het niet naleven der gestelde voorwaarden heeft in den regel niet plaats, zonder dat vooraf aan den bijzonderen persoon, de vereeniging, stichting of instelling een termijn is gegund om alsnog aan die voorwaarden te voldoen.

(2) Is de bereidverklaring bij overeenkomst geregeld, dan wordt de niet naleving der gestelde voorwaarden beheerscht door de daarop betrekking hebbende voorschriften.

96. In geval van intrekking der opdracht worden de gelden en eigendommen van den verpleegde, die onder den bijzonderen persoon, de vereeniging, stichting of instelling van weldadigheid berusten, overgemaakt aan den directeur van het Landsopvoedingsgesticht of in geval van krankzinnigheid aan den directeur van het krankzinnigengesticht, of aan den bijzonderen persoon, of het bestuur der vereeniging, stichting of instelling tot opneming van dien verpleegde aangewezen.

TITEL II.

VOORWAARDEN EN TOEZICHT OP DE NALEVING DAARVAN.

§ 1. Voorwaarden.

a. Verpleging bij bijzondere personen, aan wie rechtstreeks doorden Directeur van Justitie ter beschikking van de Regeering gestelde minderjarigen worden toevertrouwd.

97. (1) De bijzondere personen, bij wie de verpleegden worden uitbesteed en de inwonende verdere leden van hun gezinnen moeten zijn van goed zedelijk gedrag en van voldoende beschaving.

(2) Aangaande de personen, genoemd in het vorig lid, moet een geneeskundige verklaring worden overgelegd, dat hun gezondheid geen gevaar oplevert voor hun huisgenooten.

98. De woningen der betrokken bijzondere personen waarin de verpleegden worden opgenomen, moeten gezond gelegen en ingericht zijn en voldoende ruimte bevatten voor het daarin te huisvesten aantal personen.

99. Voor de reinheid der verpleegden en der woning, waarin zij zijn opgenomen, moet nauwgezet zorg worden gedragen.

100. (1) Aan de verpleegden moet verschaft worden gezond, eenvoudig voedsel in voldoende hoeveelheid en behoorlijke kleding.

(2) Aan iederen verpleegde moet voorts een behoorlijke slaappleaats worden verstrekt.

101. De verpleegden mogen slechts worden belast met arbeid, die evenredig is aan hun krachten.

102. De verpleegden mogen niet in meerdere mate met huiselijke bezigheden worden belast dan het belang hunner opvoeding toelaat.

103. De verpleegden moeten de vereischte genees- en heelkundige behandeling kosteloos genieten.

104. 1) De verpleegden moeten ten minste tot het bereiken van den leeftijd van vijftien jaar het gewone schoolonderwijs ontvangen.

(2) Aan verpleegden, die ongeschikt zijn om deel te nemen aan het

onderwijs, bedoeld in het vorige lid, moet afzonderlijk onderwijs worden gegeven.

(3) In bijzondere omstandigheden kan door den Directeur van Justitie vrijstelling verleend worden van het in het eerste en tweede lid van dit art. bepaalde.

105. (1) Zoodra verpleegden den daartoe vereischten leeftijd hebben bereikt, moet hun doelmatig vakonderricht worden gegeven.

(2) De verpleegden moeten, indien daartoe gelegenheid bestaat, de lessen van ambachts-, teeken- of industriescholen en van landbouwcursussen volgen.

106. Bij de keuze van een vak moet in elk geval zooveel mogelijk rekening worden gehouden met aanleg en neigingen van de verpleegden, alsmede, indien zulks met hun belangen is overeen te brengen, met het daaromtrent door ouders of voogden kenbaar gemaakt verlangen.

b. Verpleging in gestichten en kolonies.

107. (1) De gestichten en kolonies moeten gezond gelegen en ingericht zijn en voldoende ruimte bieden voor het daarin te huisvesten aantal verpleegden.

108. (1) Het bestuur der vereeniging, stichting of instelling draagt zorg dat de verpleegden dagelijks, wanneer het weder dit toelaat, beweging in de open lucht nemen en op gezette tijden geregelde lichaamsoefeningen verrichten.

(2) De verpleegden mogen slechts worden belast met arbeid, die evenredig is aan hun krachten.

109. Van de aan de verpleegden opgelegde disciplinaire straffen moet aantekening worden gehouden in een daartoe bestemd register.

110. (1) De verpleegden moeten worden onderworpen aan een geregeld geneeskundig toezicht.

(2) Zij moeten de vereischte genees- en heelkundige behandeling kosteloos genieten.

111. (1) In hetzelfde gesticht mogen geen verpleegden van verschillend geslacht worden opgenomen, tenzij in geheel en elkander gescheiden afdelingen.

(2) Deze bepaling is niet toepasselijk op gestichten of afdelingen van gestichten, waarin uitsluitend kinderen beneden den leeftijd van tien jaar worden verpleegd.

112. In de gestichten moeten zooveel mogelijk de jongere verpleegden van de oudere afgezonderd worden gehouden.

113. Waar de verpleegden gedurende den nacht niet onderling afgezonderd worden, moeten de voor hen gebezigde gemeenschappelijke slaapzalen zijn ingericht en moet daarop gedurende den nacht toezicht worden gehouden overeenkomstig de regelingen voor elk gesticht te dien aanzien door den Directeur van Justitie goed te keuren.

114. Het personeel aan de gestichten verbonden moet zijn van goed zedelijk gedrag.

115. (1) De verpleegden moeten ten minste tot het bereiken van den leeftijd van vijftien jaar het gewone schoolonderwijs volgen.

(2) Indien de gelegenheid ontbreekt tot het bijwonen van dit onderwijs moet aan de verpleegden een daarmede gelijk te stellen onderwijs worden verstrekt. Dit onderwijs moet gegeven worden overeenkomstig een voor elk gesticht te dien aanzien door den Directeur van Justitie goed te keuren leerplan.

116. (1) Aan verpleegden, die ongeschikt zijn om deel te nemen aan het onderwijs, bedoeld bij het vorige art., moet afzonderlijk onderwijs worden gegeven.

(2) In bijzondere omstandigheden kan door den Directeur van Justitie vrijstelling verleend worden van het in het eerste lid van dit art. bepaalde.

117. Zoodra de verpleegden den daartoe vereischten leeftijd hebben bereikt, moet hun doelmatig vakonderricht worden gegeven.

118. Voor zoover den verpleegden het vakonderricht niet wordt gegeven in het gesticht, moeten zij indien daartoe gelegenheid bestaat de lessen van ambachts-, teeken-, industrie-scholen en landbouw-cursussen volgen.

119. Indien de verpleegden vakonderricht genieten buiten de gestichten, is het bestuur der Vereeniging, stichting of instelling, die met de zorg voor hen is belast, verplicht daarop toezicht te houden en zich met name van hun vorderingen te vergewissen. Worden verpleegden bij patroons in de leer gedaan, dan moet daarvan een schriftelijke overeenkomst worden opgemaakt.

120. De artt. 99, 100, 101 en 126 zijn mede ten aanzien van de verpleging in gestichten toepasselijk.

c. Verpleging buiten gestichten en kolonies.

121. Bij uitbesteding der verpleegden tot verzorging buiten gestichten door tusschenkomst van een vereeniging, stichting of instelling van weldadigheid, blijft de vereeniging, stichting of instelling verantwoordelijk voor hun opvoeding.

122. De in het vorige art. bedoelde uitbesteding moet geschieden bij schriftelijke overeenkomst.

123. Bij deze overeenkomst moeten bepalingen worden getroffen, die een verpleging overeenkomstig de artt. 98, 99, 100, 101, 102, 103, 104, 105 en 106 waarborgen.

124. De vereeniging, stichting of instelling is verplicht afdoende maatregelen te nemen ten einde de stipte naleving der bij het vorige art. bedoelde bepalingen te verzekeren.

125. (1) Zij, bij wie de verpleegden worden uitbesteed en de inwonende verdere leden van hun gezinnen, moeten zijn van goed zedelijk gedrag en van voldoende beschaving.

(2) Voor het aangaan der overeenkomst tot uitbesteding moet aangaande de personen, genoemd in het vorige lid, een geneeskundige verklaring worden overgelegd dat hun gezondheidstoestand geen gevaar oplevert voor hun huisgenooten.

§ 2. Toezicht.

a. Algemeene bepalingen.

126. De bijzondere persoon, de vereeniging, stichting of instelling van weldadigheid is verplicht omtrent de minderjarigen, die hun van Regeeringswege worden toevertrouwd, aantekeningen te houden naar een door den Directeur van Justitie voorgeschreven model.

127. Omtrent de aan haar toevertrouwde minderjarigen doet de bijzondere persoon, vereeniging, stichting of instelling van weldadigheid jaarlijks vóór 1 Maart over het afgelopen kalenderjaar verslag aan den Directeur van Justitie. Het verslag wordt ingericht overeenkomstig een door den Directeur van Justitie vastgesteld model.

128. (1) Van buitengewone voorvallen, de minderjarigen betreffende, geeft de bijzondere persoon of het bestuur der vereeniging, stichting of instelling van weldadigheid onverwijld kennis aan den Directeur van Justitie.

(2) Indien een minderjarige zich heeft onttrokken aan het over hem gestelde gezag, geeft de bijzondere persoon of het bestuur der vereeniging, stichting of instelling hiervan tevens kennis aan het Hoofd van plaatselijk bestuur (1) van de plaats, waar hij behoort te verblijven, welk bestuurshoofd terstond het noodige voor zijn opsporing zal hebben te verrichten.

129. De bijzondere persoon, het bestuur der vereeniging, stichting of instelling verstrekt aan den Directeur van Justitie desverreicht alle verlangde inlichtingen de minderjarigen betreffende.

(1) S. 31-168, 423 jis. 39-288, 40-3 : in de gvtsl. v. Jav. Mad. „den ass.-resident“.

b. Toezicht op verpleging door bijzondere personen, aan wie door den Directeur van Justitie rechtstreeks ter beschikking van de Regeering gestelde minderjarigen worden toevertrouwd.

130. Na ontvangst van de verklaring dat een bijzondere persoon zich onderwerpt aan de voorwaarden gesteld onder § 1 onder a van dezen titel, doet de Directeur van Justitie een onderzoek instellen naar den bijzonderen persoon, zijn gezin en zijn woning.

131. Indien de Directeur van Justitie naar aanleiding van dit onderzoek beslist dat de bijzondere persoon niet voldoet aan de gestelde eischen, stelt hij den betrokken persoon daarmede in kennis.

132. De beslissing dat een bijzondere persoon wel voldoet aan voormelde eischen kan genomen worden onder voorbehoud, dat binnen een daarbij te stellen termijn bepaalde eischen worden ingewilligd of bepaalde verbeteringen worden aangebracht.

133. (*Gew. S. 26—278.*) De bijzondere personen zijn verplicht aan het Hoofd van het tucht-, opvoedings- en armwezen, de inspecteurs van dezen dienst of een anderen, daartoe door hem aangewezen ambtenaar toegang tot hun woning te verleenen en omtrent de verpleging der bij hen uitbestede minderjarigen alle gewenschte inlichtingen te verschaffen.

c. Toezicht bij verpleging in gestichten en kolonies.

134. Na ontvangst van de verklaring dat een vereeniging, stichting of instelling zich onderwerpt aan de voorwaarden gesteld onder § 1 onder b van dezen titel, doet de Directeur van Justitie een onderzoek instellen omtrent de daarbij opgegeven gestichten of kolonies.

135. Indien de Directeur van Justitie naar aanleiding van dit onderzoek beslist dat een gesticht of kolonie niet voldoet aan de gestelde eischen, stelt hij de vereeniging, stichting of instelling in kennis met de gronden dier beslissing.

136. De beslissing dat een gesticht of kolonie wel voldoet aan voormelde eischen kan genomen worden onder voorbehoud dat binnen een daarbij te stellen termijn bepaalde verbeteringen worden aangebracht.

137. (*Gew. S. 26—278.*) Het Hoofd van het tucht-, opvoedings- en armwezen, de inspecteurs van dezen dienst of een andere, daartoe door hem aangewezen ambtenaar moet ten allen tijde in de gestichten en kolonies worden toegelaten. Hun worden alle verlangde inlichtingen verstrekt.

d. Toezicht bij verpleging buiten gestichten of kolonies.

138. Van iedere overeenkomst als bedoeld bij art. 122 zendt het bestuur der vereeniging, stichting of instelling een gewaarmerkt afschrift aan den Directeur van Justitie onder mededeeling van het tijdstip, waarop de verpleging in uitbesteding is aangevangen.

139. (1) Op de personen, bij wie ter beschikking van de Regeering gestelde minderjarigen zijn uitbestede, is mede van toepassing de in art. 137 omschreven verplichting.

(2) Deze verplichting wordt vermeld in de overeenkomst tot uitbesteding.

TITEL III.

WIJZE VAN BEPALING EN TOEKENNING DER TEGEMOETKOMING.

140. (1) De tegemoetkoming wordt verleend in verband met den leeftijd der verpleegden, de wijze hunner verpleging en het hun verstrekte lager onderwijs en vakonderricht.

(2) De Directeur van Justitie is gemachtigd voor elk geval het bedrag der tegemoetkoming met inachtneming der volgende bepalingen vast te stellen.

141. (*Gew. S. 26—278 jo. 522.*) De maandelijksche tegemoetkoming bedraagt per hoofd voor verpleegden onder den leeftijd van 14 jaar ten hoogste f 32,50 indien de verpleging geschiedt bij bijzondere personen; bij verpleging in gesticht of kolonie ten hoogste f 22,50; voor verpleegden boven den genoemden leeftijd ten hoogste f 37,50 indien de verpleging geschiedt bij bijzondere personen, bij verpleging in gesticht of kolonie ten hoogste f 27,50; met dien verstande, dat gedeelten van maanden voor volle maanden worden gerekend.

142. In geval van verpleging door bijzondere personen kunnen in buitengewone gevallen ter beoordeeling van den Directeur van Justitie kosten, verbonden aan het door de verpleegden ontvangen onderwijs en vakonderricht, vergoed worden, alsmede de kosten voor genees- en heilkundige behandeling.

143. (1) (*Gew. S. 26—278.*) In geval van verzorging in gestichten en kolonies van de tegemoetkoming ontvangende vereeniging, stichting of instelling kunnen de in art. 141 genoemde bedragen ten volle slechts worden toegestaan voor de verpleegden der eerste groep, indien zoowel hun verpleging als het hun te verstrekken lager onderwijs komt ten laste van die vereeniging, stichting of instelling, voor de verpleegden der tweede groep, indien zulks het geval is met de verpleging en het vakonderricht.

(2) (*Gew. S. 26—278 jo. 522.*) De in de voorgaande artt. genoemde bedragen kunnen niet ten volle worden uitgekeerd voor verpleegden voor wier verzorging de bijzondere personen, vereeniging, stichting of instelling van weldadigheid reeds uit anderen hoofde, hetzij uit de kassen van een publiekrechtelijk lichaam, hetzij van particuliere zijde eenige bijzondere tegemoetkoming ontvangt.

144. (*Gew. S. 26—278.*) Bij de bepaling van het bedrag der tegemoetkoming, kunnen verpleegden der eene groep gelijkgesteld worden met die der andere, indien de wijze van hun verzorging daartoe aanleiding geeft.

145. (*Gew. S. 26—278.*) Voor verpleegden, wier verzorging wegens hunne ziekelijke gesteldheid, het hun te verstrekken onderwijs of vakonderricht, of andere bijzondere omstandigheden voor de vereeniging, stichting of instelling van weldadigheid buitengewone kosten medebrengt kan het bedrag der tegemoetkoming worden bepaald op ten hoogste f 37,50 per hoofd en per maand.

146. (1) In verband met de omstandigheden omschreven in de voorgaande artt. kan het vastgestelde bedrag der tegemoetkoming worden gewijzigd.

(2) De bijzondere persoon, vereeniging, stichting of instelling is gerechtigd en gehouden de omstandigheden, die tot wijziging aanleiding kunnen geven, ter kennis te brengen van den Directeur van Justitie.

147. (1) De aanvraag tot toekenning van eene tegemoetkoming wordt, nadat de bijzondere persoon, de vereeniging, stichting of instelling de zorg voor den verpleegde heeft aanvaard, gebracht ter kennis van den Directeur van Justitie overeenkomstig een door dat Departementshoofd vastgesteld formulier.

(2) De bijzondere persoon, vereeniging, stichting of instelling verstrekt den Directeur van Justitie desgevraagd alle vereischte inlichtingen ter beoordeeling van zijn aanspraak op eene tegemoetkoming.

148. (*Gew. S. 26—278.*) (1) De uitbetaling van de tegemoetkoming geschiedt als regel maandelijks.

(2) De Directeur van Justitie is bevoegd om aan belanghebbenden, voor zoover ten behoeve van de door hen beheerde inrichtingen over het voorafgaande jaar reeds ondersteuning uit 's Lands kas genoten is, bij den aanvang van een nieuw kalenderjaar een tegemoetkoming uit te betalen van ten hoogste tachtig procent van het bedrag, dat over het voorafgaande jaar is uitgekeerd, met dien verstande, dat bij het verleenen van die tegemoetkoming de voorwaarde zal gesteld worden, dat de reeds van die tegemoetkoming de voorwaarde zal gesteld worden, waarop genoten gelden na de toekenning van het ondersteuningsbedrag, waarop die inrichtingen volgens de ter zake geldende regelen gedurende het nieuwe

Kalenderjaar aanspraak hebben, hiermede zullen worden verrekend, en dat zij zullen worden terugbetaald, indien blijkt, dat een inrichting niet langer aan de ondersteuningsvoorwaarden voldoet.

TITEL IV.

ONTSLAG.

149. De artt. 68, 71 en 72 zijn mede ten aanzien van het ontslag van aan particuliere zorg toevertrouwde verpleegden toepasselijk.

HOOFDSTUK IV.

Vervroegde beëindiging.

150. De voorziening van wege de Regeering in de opvoeding van te harer beschikking gestelde minderjarigen kan te allen tijde door den Directeur van Justitie worden beëindigd, indien het doel der voorziening bereikt is of beter op een andere wijze kan worden bereikt.

151. Deze beëindiging geschiedt in den regel niet dan voorwaardelijk. De beschikking, dat de voorziening onvoorwaardelijk is geëindigd, wordt slechts genomen, indien buitengewone omstandigheden daartoe aanleiding geven.

152. De voorwaarden aan de beschikking tot beëindiging, te verbinden, houden behalve hetgeen in ieder bijzonder geval gewenscht is, in :
a. dat de voorwaardelijk ontslagene zich gedraagt overeenkomstig de aanwijzingen van dengene, die met het toezicht over hem wordt belast ;
b. dat hij hem, die met het toezicht wordt belast, alle verlangde inlichtingen verschaft ;
c. dat hij zonder vergunning van hem, die met het toezicht belast wordt, niet verandert van betrekking of woonplaats.

153. De verpleegde verbindt zich schriftelijk tot het nakomen der bij het vorige art. bedoelde voorwaarden.

154. (1) Aan den voorwaardelijk ontslagene doet de Directeur van Justitie een ontslagbrief uitreiken, waarin de voorwaarden, verbonden aan het ontslag, zijn uitgedrukt.

(2) Verandering in die voorwaarden worden op den ontslagbrief aangegeekend.

155. (*Gew. S. 26-278.*) (1) De beschikking tot vervroegde beëindiging der voorziening wordt genomen, hetzij op met redenen omkleed voorstel van den directeur van een Landsopvoedingsgesticht, indien de minderjarige aldaar wordt verpleegd, of van den bijzonderen persoon of van het bestuur der vereeniging, stichting of instelling van weldadigheid, aan welke de minderjarige is toevertrouwd, hetzij ambtshalve door den Directeur van Justitie.

(2) Bij het voorstel, bedoeld in het vorige lid, wordt tevens een voorstel gedaan omtrent het op den minderjarige te houden toezicht.

(3) Ambtshalve wordt de beschikking niet genomen, dan nadat vorennoemde directeur, de bijzondere persoon of het bestuur der vereeniging, stichting of instelling van weldadigheid daaromtrent is gehoord.

156 Het toezicht over den voorwaardelijk ontslagene wordt zoo veel mogelijk opgedragen aan daartoe geschikte bijzondere personen of bijzondere instellingen.

157. Degene, die met het toezicht wordt belast, ontvangt mededeeling van de voorwaarden, waaronder het ontslag is verleend.

158. (1) Degene, die met het toezicht is belast, doet omtrent den voorwaardelijk ontslagene om de drie maanden overeenkomstig een door den Directeur van Justitie vastgesteld formulier verslag aan den directeur van het Landsopvoedingsgesticht of aan den bijzonderen persoon of het bestuur der vereeniging, stichting of instelling aan welke hij vóór zijn ontslag was toevertrouwd.

(2) Bovendien ontvangt de directeur of die bijzondere persoon of dat

bestuur onverwijld mededeeling van alle buitengewone voorvallen, den voorwaardelijk ontslagene betreffende.

(3) Omtrent een en ander geeft de directeur of de bijzondere persoon of het bestuur der vereeniging, stichting of instelling jaarlijks een overzicht aan den Directeur van Justitie.

159. (1) Indien de voorwaardelijk ontslagene zich slecht gedraagt of in strijd handelt met voorwaarden, in zijn ontslagbrief uitgedrukt, doet degene, die met het toezicht is belast, door tusschenkomst van den directeur of van den bijzonderen persoon of van het bestuur, genoemd in het vorige art., aan den Directeur van Justitie een voorstel omtrent de herroeping van het voorwaardelijk ontslag.

(2) Over herroeping, anders dan op zijn voorstel, wordt — tenzij dat niet bestaanbaar is met den vereischten spoed — degene, die met het toezicht is belast, gehoord.

160. (Gew. S. 26—278.) De voorwaardelijk ontslagene, wiens ontslag is herroepen, wordt overeenkomstig het bepaalde bij art. 7 aanvankelijk opgenomen in de vierde afdeling van een Landsopvoedingsgesticht.

HOOFDSTUK V (Toeg. S. 26—56.)

Verhaal van de kosten van ter beschikkingstellingen van jeugdige personen.

161. (Toeg. S. 26—56.) (1) De kosten, welke de terbeschikkingstelling van een jeugdig persoon overeenkomstig art. 45 van het Wetboek van Strafrecht oplevert voor het Land of een bijzonderen persoon, vereeniging, stichting of instelling van weldadigheid als bedoeld in art. 81, kunnen door deze op de goederen en inkomsten van den ter beschikking gestelde en bij onvermogen van dezen op die van zijn ouders worden verhaald; de laatsten zijn hoofdelijk voor voldoening dier kosten aansprakelijk.

(2) Het verhaal geschiedt uit kracht van een bevelschrift van tenuitvoerlegging, gesteld op aan den rechter overgelegde, behoorlijk gesplitste en zooveel mogelijk door bewijsstukken gerechtvaardigde staten van kosten.

(3) Het bevelschrift wordt verleend, indien de ter beschikking gestelde een Europeaan is, door den Residentierechter, en indien hij een Indonesiër of Vreemde Oosterling is, door den Voorzitter van den Landraad der woonplaats van den ter beschikking gestelde of diens ouders. (Bw. 17v.)

(4) Bij gebreke van zoodanige woonplaats binnen Indonesië wordt bedoeld bevelschrift verleend door den Residentierechter dan wel door den Voorzitter van den Landraad te Diakarta.

(5) Het verleen van bevelschrift kan niet meer geschieden na verloop van een jaar nadat de voorziening van Regeeringswege in de opvoeding onvoorwaardelijk is geëindigd.

(6) Tegen het bevelschrift van den Residentierechter wordt verzet toegelaten bij den Residentierechter of, indien het gevorderde bedrag zijne bevoegdheid overschrijdt, bij den Raad van Justitie. Tegen het bevelschrift van den Voorzitter van den Landraad wordt verzet toegelaten bij den Landraad.

(7) (Gew. S. 27—227 art. V.) Art. 442 van het Regl. op de burgerlijke rechtsvordering en het derde lid van art. 204 (*thans* 206) van het Indonesisch reglement en de daarmee overeenkomstige bepalingen van het Rechtsreglement Buitengewesten zijn daarbij van toepassing. (RBg. 227, 321, 322¹.)

(8) Indien de ter beschikkingstelling is uitgesproken door een inheemschen rechter in rechtstreeks bestuurd gebied, vinden de vorige leden van dit art. overeenkomstige toepassing.

162. *Slobepaling.* (Toeg. S. 29—5.) De stukken, opgemaakt ter voldoening aan de voorschriften der dwangopvoeding-regeling, zijn vrij van zegel.